

Tal till Valborgsmässafton på Klockareängen 2015:

Ingrid von Brandt

Vi har samlats för att fira vårens ankomst med Valborgsmässafton. Det är en urgammal tradition inte bara i Sverige utan i hela Norra Europa i Länderna Estland, Finland, Lettland, Sverige, Tjeckien och Tyskland.

Efter den långa vintern kommer alla gärna ut ur sina hus och träffas utomhus där luften doftar vår. Blommor, fjärilar och fåglar har vaknat från sin vintervila eller kommit tillbaka från sina vinterkvarter. De ger oss färg, doft och fina låtar till våren.

När jag blev frågat från Birgitta Gustafsson om jag kunde hålla tal detta år, var jag på början tveksam om jag kunde göra detta men sedan bestämde jag mig om att lägga tonvikten på naturen eftersom jag är biolog och har ögon på naturen. Jag blev tillfrågad eftersom jag bor här sedan åtta år och är intresserade av min nya hembygd.

Jag som biolog vet var de småkryp finns som vi hälsar välkomna på våren efter vintern. Alla de små varelser som är verksamma för att hålla igång kretsloppen i naturen kan man kalla för småtomtar.

De sitter på just de växter som är lite oansenliga som sly och ris som man rensar bort och eldar på Valborg. Även om man måste städa trädgården och gårdar efter vintern skulle vi alla värna om naturen och låta stora buskar som sälg och hassel få stå kvar, de är dessutom viktiga näringskällor t.ex. till tambin.

I Småland finns fortfarande många miljöer bevarade från tiden där Astrid Lindgren vuxit upp för 100 år sedan. Jag tror att det är någonting speciellt med det här landet och sina fantasibegåvade invånare.

Genom Astrid Lindgren blev det småländska landskap med sina hagmarker och sjöar ekskogar, sina röda hus med vita knutor synonym för en lycklig barndom på landet, fyllt med fantasi och sagor.

Smålands rikedom ligger inte i marken. Här finns skog och vatten men på fattig och stenrik mark. Att leva här krävs uppfinningsrikedom och kunskap om överlevnaden.

Det är inte den stora industrin eller jordbruksprodukter som gäller här:

I Nybro är det istället människor som driver handel och transport, hantverk och tradition för att inte glömma konst och musik med ett rikt föreningsliv som präglar livet runt Nybro.

Jag känner inte till många andra städer som har ett så aktivt föreningsliv som här i Nybro. Eller tänk på radiostation *Radio Nybro* som drivs som frivilligt projekt sedan 30 år av Nybros föreningar

När man tänka på vilka somnvar berömda smålänningar kommer en lång lista:

Carl von Linné, Vilhelm Moberg, Astrid Lindgren, Ingvar Kamprad, Albert Engström, Björn Ulvaeus, Runer Jonsson,

Valborgsfest som vi firar här i Sverige har sitt ursprung i de tyska **Walpurgisnacht**. Där firas fortfarande idag i Thüringens, i det så kallade Tysklands gröna hjärtan, där det finns ett berg kallat Brocken eller Blocksberg. Där möts kvinnfolk förklädda som häxor som dansar runt elden och flyger med sina kvastar för att träffa en djävul som de vill gifta sig med.

Valborg är en urgammal högtid, som kom till Sverige någon gång under medeltiden. Eldarna var tidigt ett inslag i denna skyddande fest. Det helgon som firades, Sankta Walpurgis, var en nunna som levde på 700-talet. Hon förklarades som helgon den 1 maj år 799. Efter hennes helgonförklaring blev hennes namn kopplat till vikingarnas festligheter kring deras välkomnande av våren.

Eldarna var till för att skrämma bort vargar och övernaturliga varelser innan man skulle släppa ut djuren på bete för sommaren, den första maj. I dag skräms vi med smällare och fyrverkerier istället **och hälsar våren välkommen med sång och dikt. Jag ska läsa för er nu en tysk dikt till Valborgsmässan med den svenske översättningen.**

„Walpurgisnacht“ - Dikten - på tyska och svenska

Die Besen sausen
die Hexen brausen,
heran, heran.

Kvastar susar
Häxor susar,
hitåt, hitåt.

Die Funken sprühen
die Kohlen glühen,
so heiß, so heiß.

Gnistorna flyger
kolen glöder,
so varmt, so varmt.

Das Reisig knistert
der Nachtwind flüstert
ganz leis, ganz leis.

Riset knastrar
nattvinden viskar
helt stilla helt stilla.

Wirst du eine berühren
wird sie dich verführen,
sofort, sofort!

Ska du någon röra
ska hon dig förföra,
genast, genast!

Sei auf der Hut,
denn in dieser Glut
schmilzt Du dahin, dahin.

Se upp vet hut,
för i denna glöden
smälter du borta, borta.

Och nu måsta alla ropa med: Till Valborg och Kungens
födelsedag som fyller idag 69 år: **Ett fyrfaldigt leve
för vårens återkomst... Det leve, hipp hipp...Hurra, hurra,
hurra, hurra**